

ELEKTRİK PİYASASI ÖLÇÜM SİSTEMLERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; elektrik piyasasında lisanslı ve lisanssız üretim faaliyetleri ile tüketim amaçlı kullanılan ölçüm sistemleri kapsamında yer alan sayaçlar dahil olmak üzere tüm ölçüm sistemlerinin belirlenmesine, gerekli teçhizatın kurulmasına, bu sistemler vasıtasıyla elde edilen verilerin işlenmesi ve paylaşımına ilişkin esaslar ile tarafların görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesidir.

(2) Bu Yönetmelik; elektrik piyasasında lisanslı ve lisanssız üretim faaliyetleri ile tüketim amaçlı kullanılan ölçüm sistemleri kapsamında yer alan sayaçlar dahil olmak üzere tüm ölçüm sistemlerinin belirlenmesi, kurulumu ve işletilmesine ilişkin hususlar ile tarafların görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akıllı sayaç: Temel teknik özellikleri, ilgisine göre TEİAŞ veya TEDAŞ tarafından hazırlanan teknik şartnamelerde belirlenen ve aktif veya aktif-reaktif elektrik enerjisini ölçebilen sayaçları,
- b) Akıllı Sayaç EKO: Akıllı Sayaç PRO'ya göre kısıtlı özelliklere sahip akıllı sayaçları,
- c) Akıllı Sayaç PRO: İki yönlü veri haberleşmesini destekleyen ve teknik şartnamesinde tanımlanan ilave özellikleri taşıyan akıllı sayaçları,
- ç) Akıllı sayaç teknik şartnamesi: İlgisine göre teknik mevzuatı kapsamında TEİAŞ veya TEDAŞ tarafından oluşturulan şartnameyi,
- d) Aktif enerji: Aktif gücün zamanla çarpımından elde edilen ve Wh birimiyle ölçülen enerjiyi,
- e) Aktif güç: Gerilim, akım ve aralarındaki faz açısının kosinüsü ile çarpımından elde edilen ve Watt birimi ile ölçülen güç,
- f) Birlikte çalışabilirlik testleri: Sayaç, uçbirim, modem ve merkezi haberleşme yazılımlarının üretici firma (marka ve model) bağımlılığı olmadan, güvenli, verimli ve kesintisiz bir şekilde birlikte çalışabilmesi için standartlaştırılmış donanım ve yazılım uyum testlerini,
- g) Dağıtım sistemi: Bir dağıtım şirketinin, lisansında belirlenmiş dağıtım bölgesinde işlettiği elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,
- ğ) Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiyi,
- h) Demand: Belirlenen zaman aralıklarında ölçülen ortalama aktif güç değerlerini,
- ı) Depolamalı elektrik üretim tesisi: Kanunun 7 nci maddesinin onuncu ve on birinci fıkraları kapsamında kurulan üretim tesisini,
- i) DUY: 14/4/2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğini,
- j) Elektrik depolama tesisi: Elektrik enerjisini başka bir enerji türüne çevirerek depolayabilen ve depolanan enerjiyi kullanılmak üzere tekrar elektrik enerjisine çevirerek sisteme verebilen tesisi,
- k) Fider: Bir merkez barasından kullanıcıya enerji taşıyan hat veya kablo çıkışlarını,
- l) Haberleşme protokolü: Merkezi haberleşme yazılımı ile modemler arasındaki şeffaf veya yönergeli olarak haberleşmeyi tanımlayan bağımsız uygulama protokolünü,
- m) İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı, yönetmelik, tebliğ, genelge ve Kurul kararlarını,
- n) İlgili standart: Ölçüm sistemlerinde kullanılacak teçhizat, bağlantı sistemi ve performans kriterlerine ilişkin olan öncelik sırasına göre TS, EN, IEC, ISO ve diğer uluslararası standartları,
- o) Kanun: 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununu,

ö) Kullanıcı: İletim veya dağıtım sistemine bağlanan ya da bu sistemleri veya enterkonneksiyon hatlarını kullanan gerçek veya tüzel kişiyi,

p) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,

r) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

s) Merkezi Haberleşme Yazılımı (Headend): Dağıtım şirketinin kendi bünyesinde bulunan ve sayaç veya uçbirimlerden gelen verilerin modemler üzerinden Müşteri Bilgi Sistemi, Kesinti Yönetim Sistemi ve benzeri sistemlere aktarılmasını ve bu sistemlerden sayaç veya uçbirimlere veri gönderimini sağlayan yazılım ve donanımların bütünü,

ş) Milli Akıllı Sayaç Sistemi (MASS): Elektrik dağıtım sisteminde kullanılan sayaç ve/veya uçbirim ile merkezi haberleşme yazılımı arasında haberleşme protokolü çerçevesinde uzaktan iki yönlü veri haberleşmesini mümkün kılan, verilerin doğrulanması, saklanması, işlenmesi ve son kullanıcı dahil ilgili taraflara sunulması amacıyla gerekli yazılım, donanım ve iletişim altyapısını kapsayan akıllı sayaç sistemini,

t) Modem: Temel teknik özellikleri ilgisine göre TEİAŞ veya TEDAŞ tarafından hazırlanan teknik şartnamelerde belirlenen haberleşme ünitelerini,

u) Ölçü devresi: Sayaçlar hariç ölçüm sistemini oluşturan tesisi,

ü) Ölçüm noktası: Elektrik enerjisinin ölçüldüğü fiziksel yeri,

v) Ölçüm sistemi: Elektrik enerjisinin ölçülmesi amacıyla kullanılan yazılım, donanım ve iletişim altyapısını,

y) PYS: Piyasa Yönetim Sistemini,

z) Reaktif enerji: Reaktif gücün zamanla çarpımından elde edilen ve VARh birimiyle ölçülen enerjiyi,

aa) Reaktif güç: Gerilim, akım ve aralarındaki faz açısının sinüsü ile çarpımından elde edilen, iş görmeyen ve VAR birimi ile ölçülen güç,

bb) Şebeke işletmecisi: İlgisine göre TEİAŞ'ı veya elektrik dağıtım şirketini,

cc) Şeffaf Sorgu Metodu: Merkezi haberleşme yazılımı tarafından modemlere gönderilen komutları herhangi bir işlem yapmadan sayaç veya uçbirimlere aktaran ve sayaç veya uçbirimden gelen verileri üzerinde işlem yapmadan tekrar merkezi haberleşme yazılımına aktaran sorgu metodolojisini,

çç) TEDAŞ: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketini,

dd) TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,

ee) Uçbirim: Modemlere bağlanabilen enerji analizörü, sensörler vb. donanımları,

ff) Veri yoğunlaştırıcı (Data concentrator): PLC/RF altyapısını kullanan modemler ile merkezi haberleşme yazılımı arasında veri aktarımını sağlayan üniteleri,

gg) Yönergeli Sorgu Metodu: Merkezi haberleşme yazılımı tarafından modemlere tanımlanan komutları periyodik olarak sayaç veya uçbirimlere soran ve sonuçlarını merkezi haberleşme yazılımına aktaran sorgu metodolojisini,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen diğer ifade ve kısaltmalar ilgili mevzuattaki anlam ve kapsama sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

Akıllı Sayaç Sistemi

Akıllı Sayaç Sisteminde kullanılan ölçüm sistemi bileşenleri

MADDE 4- (1) Elektrik piyasası faaliyetlerinde, Uluslararası Tip Onay (MID) belgesi ve reaktif enerji ölçme özelliği için ilave olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Tip ve Sistem Onay belgesine sahip olan ve bu Yönetmelik, ilgili diğer mevzuat ve ilgili standartlar ile teknik şartnamesine uygun olarak üretilen ölçüm sistemi bileşenleri kullanılır.

(2) Ölçüm sistemi bileşenlerine ilişkin asgari ve isteğe bağlı özellikler, ilgisine göre TEİAŞ veya TEDAŞ tarafından hazırlanan teknik şartnameler ile belirlenir.

Milli Akıllı Sayaç Sistemi bileşenleri ve temel özellikleri

MADDE 5- (1) MASS ana bileşenleri, aşağıdaki donanım ve yazılımlardan oluşur:

a) Akıllı sayaçlar.

- b) Modem.
- c) Merkezi haberleşme yazılımı.
- ç) Veri yoğunlaştırıcı.
- d) Kullanıcı mobil uygulaması.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ana bileşenlere ilişkin asgari teknik özellikler, ölçüm doğruluğu sınıfları, MASS'a dahil edilecek sayaçlar, uzaktan haberleşme donanımı ile merkezi haberleşme yazılımı arasında uzaktan iki yönlü veri alışverişinin gerçekleştirilebilmesi için altyapının sahip olması gereken asgari teknik özellikler ile diğer kriterler, TEDAŞ tarafından hazırlanan akıllı sayaç, modem, merkezi haberleşme yazılımı ve veri yoğunlaştırıcı teknik şartnameleri ile belirlenir.

(3) MASS kapsamındaki farklı marka; sayaç, modem, merkezi haberleşme yazılımı ve veri yoğunlaştırıcı birimleri TEDAŞ tarafından onaylanan birlikte çalışabilirlik test prosedürlerine göre TEDAŞ ya da Türk Akreditasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş test kurumları tarafından yapılan birlikte çalışabilirlik testleriyle onaylanır.

(4) Üçüncü fıkra kapsamında onaylanmış MASS bileşenlerinin bir bütün olarak uyum içerisinde çalışması ve bileşenlerden herhangi birinin yerine farklı bir üreticinin ürününün kullanılabilmesi ve tüm bileşenlerin, herhangi bir revizyona gerek duymadan uyum içerisinde çalışmaya devam etmesi gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Akıllı Sayaç Sistemi Altyapısına İlişkin Görev ve Sorumluluklar

Akıllı Sayaç Sistemi kapsamında altyapının kurulumuna ilişkin görev ve sorumluluklar

MADDE 6- (1) Dağıtım sistemine bağlı sayaçların MASS kapsamına dahil edilmesi, iletişim kurulması için gerekli teçhizatın, altyapının ve akıllı sayaçların kurulumu, işletilmesi ve bakımı ve mevcut sayaçların akıllı sayaçlar ile değiştirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır.

(2) İletim sisteminde kullanıcı mülkiyetindeki sayaçların değiştirilmesi durumunda ve kullanıcılar için ilk defa tesis edilecek sayaç ve modemler kullanıcı tarafından temin edilir, TEİAŞ tarafından tesis edilir. İlk defa tesis edilecek akıllı sayaçlara ilişkin iletişim altyapısı bulunmaması durumunda iletişim altyapısı kullanıcı tarafından temin ve tesis edilir. İletim sistemine verilen ya da iletim sisteminden çekilen elektrik enerjisini ölçen sayaçların tümünün akıllı sayaç olması gerekir.

Kullanıcı mobil uygulaması

MADDE 7- (1) EPIAŞ tarafından, kullanıcıların bazı bilgilerini takip edebilmeleri, geçmişe dönük verileri üzerinden belirli analizleri görebilmeleri ve geri bildirimde bulunmalarını sağlamak amacıyla Kullanıcı Mobil Uygulaması ve internet sitesi kurulur. Kurulan mobil uygulamanın kullanıcıların kullanımına sunulması, işletilmesi ve veri güvenliğinin sağlanması EPIAŞ'ın sorumluluğundadır.

(2) Kullanıcı Mobil Uygulaması kullanıcı sayacının kabiliyeti ölçüsünde asgari olarak aşağıda yer alan özellikleri taşır:

- a) Uygulamanın tüm mobil işletim sistemlerinde çalışabilir olması gerekir.
- b) Kullanıcıların saatlik, günlük, aylık ve yıllık tüketimlerini ve/veya üretimlerini görebilmelerini, geçmişe dönük verileri üzerinden belirli analizleri görsel olarak görüntüleyebilmesini sağlar.
- c) Günlük ve aylık ortalama tüketim miktarlarını ve aylık tüketimini tarife zaman dilimi bazlı olarak gösterir.
- ç) Beklenmedik aşırı tüketim, kullanıma kapalı dönemde tüketim yapılması ve benzeri durumlarda kullanıcıyı uyarır.
- d) Kullanıcılar tarafından, tanımlanan sınırlamalar içerisinde tüketim değeri belirlenebilir ve belirlenen bu değer aşıldığında kullanıcıyı uyarır.
- e) Kullanıcıların kendi tüketimlerini, ilgili bölgedeki benzer kullanıcıların ortalama tüketimleri ile kıyaslayabilmesini sağlar.
- f) Kullanıcılar etkilendikleri kesintilere ilişkin olarak; cari yıl ve bir önceki yılın kesinti listesini, yıl bazında tedarik sürekliliği tazminatına esas toplam kesinti süresi ve toplam kesinti sayısını, her bir kesintinin başlangıç ve bitiş zamanını, kesinti süresini, uzun süreli ve yıllık kesinti tazminat bilgisini görüntüler ve rapor olarak alır.
- g) Kullanıcılara; bildirimli kesintilere ilişkin ilgili mevzuatta tanımlanan süre öncesinde yapılacak çalışmaya, bildirimsiz kesintilerde ise arızanın giderilme sürecine dair bilgi verir.

ğ) Kullanıcıların etkilendikleri teknik kalite olaylarına ilişkin sayaç verilerini görüntülemesini sağlar.

h) Kullanıcıların elektrik arıza ile ilgili şikayet ve taleplerini uygulama üzerinden oluşturabilmesini sağlar.

ı) Akıllı sayaç üzerinden alınan gerçek zamanlı verilerin mobil uygulama üzerinden gösterimine ilişkin gecikmeye dair azami süreler Kurum tarafından belirlenir.

i) Kurum tarafından belirlenecek ilave veri ve raporlamalar, uygulama üzerinden sağlanır.

(3) Dağıtım şirketleri tarafından kullanıcı sayacının kabiliyeti ölçüsünde ikinci fıkrada yer alan asgari özelliklere esas veriler EPIAŞ'a sağlanır. Söz konusu verilerin doğruluğu ilgili dağıtım şirketinin sorumluluğundadır.

Verilerin paylaşımına dair tarafların görev ve sorumlulukları

MADDE 8- (1) TEİAŞ ve dağıtım şirketleri, sayaçlar üzerinden elde edilen verileri bu maddede belirtilen esaslar dahilinde ilgili taraflarla güvenli ortamda ve internet tabanlı paylaşmak üzere gerekli altyapıyı oluşturur.

(2) 15 dakikalık periyotlarda endeks değerleri alınabilen üretim, tüketim tesisleri ile elektrik depolama ünitelerinin veya tesislerinin veri-çekiş değerleri EPIAŞ ile en geç ilgili saatin 2 saat sonrasında paylaşılır.

(3) Diğer tüm sayaçların uzlaştırma dönemi bazındaki değerleri en geç ilgili ayın uzlaştırma takviminde tanımlanan son güne kadar EPIAŞ ile paylaşılır.

(4) TEİAŞ ve dağıtım şirketlerinin kurmuş olduğu sistemin PYS ile gerçek zamanlı haberleşme altyapısına sahip olması için gerekli çalışmalar TEİAŞ, dağıtım şirketleri ve EPIAŞ tarafından yürütülür.

(5) Kullanıcı Mobil Uygulaması kapsamındaki verilerin, diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşımı kapsamında tarafların görev ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(6) Akıllı sayaç verilerinin, uzlaştırmaya esas veri-çekiş konfigürasyonlarında yer alan sayaçlarla sınırlı olmak üzere paylaşımına ilişkin hizmet bedeli Kurul kararı ile belirlenir. Kurul Kararı ile hizmet bedeli belirlenene kadar söz konusu hizmet bedelsiz sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Lisanssız Elektrik Üretimi Kapsamındaki Sayaçlar

Lisanssız elektrik üretim tesislerinde kullanılan sayaçlara ilişkin hususlar

MADDE 9- (1) 12/5/2019 tarihli ve 30772 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamındaki tesislere ilişkin ilgili şebeke işletmecisi tarafından;

a) Üretim ve tüketim tesislerinin aynı yerde bulunması halinde, bağlantı anlaşmasında belirlenen yere ilgili mevzuatta uzlaştırma mekanizmasının gerektirdiği haberleşmeyi sağlayabilecek çift yönlü,

b) Üretim tesisinin tüketim tesisiyle aynı yerde bulunmaması halinde ilgili tesislerin bağlantı anlaşmalarında belirlenen yerlere, ilgili mevzuatta uzlaştırma mekanizmasının gerektirdiği haberleşmeyi sağlayabilecek şekilde üretim tesisi için çift yönlü, tüketim tesisi için tek yönlü,

sayaç takılır. Çift yönlü sayaçlar için şebeke işletmecisi tarafından kontrol amaçlı ikinci bir sayaç takılabilir.

(2) Faturalamaya esas ölçüm noktası, şebekeye bağlantı noktasında birinci fıkraya uygun olarak tesis edilecek sayaçtır. Şebekeye bağlı her bir üretim tesisinin üretimini ölçmek amacıyla ayrı bir sayaç bulundurulması zorunludur ve bu sayaçtan elde edilen günlük bazdaki veriler ilgililerce Kurum tarafından istenen formata uygun olarak sunulur.

(3) Kurulu gücü 10 kW'ın üzerinde olan üretim tesisleri için birinci fıkraya göre tesis edilen sayaçların Akıllı Sayaç PRO olması gerekir.

(4) Bir tüketim tesisi için kurulacak, farklı teşvik fiyatlarına tabi yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisleri ile kojenerasyon ve mikrokojenerasyon tesislerinde üretilen elektrik enerjisinin ayrı ayrı saatlik ölçülmesine imkân verecek şekilde sayaç tesis edilir.

(5) Üretim tesisinin kabulü aşamasında ölçüm sistemi, ikinci fıkra kapsamında tesis edilen sayacı da içerecek şekilde ilgili şebeke işletmecisi tarafından kontrol edilerek mühürlenir ve kayıt altına alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ölçüm Noktalarına İlişkin Esaslar

Sayaç ve ölçü teçhizatının tesisi

MADDE 10- (1) İletim sisteminde sayaçlar ölçüm noktalarına, ana sayaç ve kontrol sayacı olacak şekilde tesis edilir ve ölçüm sisteminde yer alan teçhizatın montajı ve kablaj, TEİAŞ tarafından hazırlanacak ölçü yönergesine göre gerçekleştirilir.

(2) Ölçüm noktasında yer alan ana sayacın akım transformatörü ve gerilim transformatörü bağlantıları, sayacın bağlı olduğu ölçü transformatörlerinin birinci sekonder çıkışından ve devre üzerinde başka bir sayaç, röle, ölçü aleti ve benzeri cihaz olmayacak şekilde yalnızca ana sayaca tahsisli olarak sağlanır. Ancak mevcut şartların uygun olmaması halinde yalnızca TEİAŞ işletmesindeki transformatör merkezlerinde olmak koşuluyla, OG fider ölçüm noktalarında yer alan birden fazla ana sayaç için ortak bir gerilim transformatörü sekonderi kullanılabilir.

(3) 154 kV ve 400 kV ölçüm noktalarında yer alan sayaçlar gerilim bilgilerini müstakil gerilim transformatörlerinden alır.

(4) İletim sistemine 36 kV üstü gerilim seviyesinden bağlı kullanıcılarda ölçü devresi kullanıcı tesisi olup transformatörlerin 36 kV üstü gerilim seviyesi tarafına tesis edilir. İletim sistemine 36 kV ve altı gerilim seviyesinden bağlı kullanıcılarda ölçü devresi iletim tesisi olup transformatörlerin 36 kV ve altı gerilim seviyesi tarafına tesis edilir.

(5) İletim sistemine ait transformatör merkezlerinin OG barasından bağlı bir veya daha fazla kullanıcı bulunması halinde kullanıcıların sayaçları aşağıda detaylandırıldığı şekilde TEİAŞ transformatör merkezinde bulunur:

a) Bir OG baradan tek bir kullanıcının beslenmesi durumunda ölçüm noktası, iletim şebekesine bağlı güç transformatörünün OG tarafında yer alır.

b) Bir OG baradan birden fazla kullanıcının beslenmesi durumunda ölçüm noktası, iletim şebekesine bağlı güç transformatörünün OG tarafında ve baradan beslenen kullanıcılardan en fazla fider ile beslenen kullanıcı dışında kalan kullanıcıların fider çıkışlarında yer alır.

(6) Dağıtım sistemine bağlı kullanıcılarda ölçü tesisi ve sayaçlar; transformatörlü tüketiciler için tüketim transformatörü 630 kVA altında olan transformatörlerin sekonder tarafının girişinde, transformatör gücü 630 kVA ve üzerinde olan tüketiciler için tüketici tesislerindeki transformatörün giriş tarafında, alçak gerilim tüketicileri için tüketimin başladığı anahtarlama teçhizatının giriş kısmında (kofre ve benzeri) yer alır.

Genel esaslar

MADDE 11- (1) İletim sistemi ile dış ülke enterkonneksiyonlarına ilişkin ölçüm noktaları, iletim sistemine ait transformatör merkezlerindeki ilgili enterkonneksiyon hat fiderinde yer alır.

(2) TEİAŞ transformatör merkezleri iç ihtiyaç tüketimlerini belirlemek için servis transformatörünün OG tarafında ölçüm noktası oluşturulur.

(3) Bir TEİAŞ transformatör merkezinde farklı sistem kullanıcılarının beslendiği baraların; normal işletme koşullarında açık olan kuplaj kesicisi ile (işletme şartları gereği ve/veya bakım, onarım ve arıza giderme çalışmaları süresince) birleştirilmesi halinde, farklı baralardaki sistem kullanıcılarının çektiği/verdiği enerji ve demand değerlerinin ölçülebilmesine imkan sağlayacak şekilde, bara kuplaj fiderine ölçüm noktası tesis edilir.

(4) Üretim tesislerine ait ölçüm noktaları aşağıdaki hususlar dikkate alınarak tesis edilir:

a) Üretim tesisinde birden çok üretim grubunun veya kuplaj fideri ile birleştirilmiş birden çok üretim barasının aynı yükseltici transformatör ile iletim sistemine irtibatlandırılması halinde, tüm grupların geçici kabulü yapıncaya kadar test üretimlerini belirlemek üzere, test üretimini ayırtılabilecek ölçüm noktaları kullanıcı tarafından oluşturulur ve TEİAŞ tarafından, kabul süreci tamamlanıncaya kadar geçici sayaç tesis edilir. Geçici kabul yapılan her bir bölüm, ölçüm noktası üretim tesislerinin grup yükseltici transformatörlerinin YG tarafında ve kullanıcı şaltında olacak

şekilde devreye alınır. Söz konusu ölçüm noktalarının ilgili üretici tarafından oluşturulmaması halinde, TEİAŞ ünitelerin kurulu güçlerini esas alarak sayaç verileri üzerinden enerji hesaplaması yapar.

b) Reaktif güç kontrolüne ilişkin TEİAŞ ile yan hizmetler anlaşması bulunan tüzel kişiler adına kayıtlı bulunan üretim tesislerinin, senkron kompensatör olarak çalışırken sistemden çektiği enerjinin belirlenebilmesi için grup transformatörlerinin YG tarafındaki ölçüm noktasına ilave olarak ünite tüketimlerini ölçebilecek şekilde ölçüm noktası tesis edilir.

(5) Bu Yönetmelikte tanımlanmamış hallerde veya mevcut sistemlerde tevsiat çalışması yapılması durumunda ölçüm noktaları TEİAŞ tarafından belirlenir.

İtibari bağlantı noktası uygulaması

MADDE 12- (1) DUY kapsamında itibari bağlantı noktası uygulaması uyarınca yapılan hesaplamalar için teknik ve fiziki koşullar çerçevesinde sayaç takılması uygun olan noktalara TEİAŞ ya da ilgili dağıtım şirketi tarafından akıllı sayaç tesis edilir. İtibari bağlantı noktası uygulamasına söz konusu noktalar için son verilir.

ALTINCI BÖLÜM

MASS'ın Yaygınlaştırılması

Yaygınlaştırmada öncelik sıralaması

MADDE 13- (1) Yaygınlaştırma, abone grupları ve ölçüm noktaları itibarıyla aşağıdaki öncelik sıralamasına uygun olarak gerçekleştirilir:

a) Yeni tesis edilen sayaçlar ile damga süresinin dolması nedeniyle değiştirilmesi gereken sayaçlar.

b) Her bir dağıtım transformatörü çıkışına tesis edilmesi gereken sayaçlar.

c) Arıza kaynaklı olarak değiştirilmesi gereken sayaçlar.

ç) Kaçak elektrik kullanım şüphesiyle değiştirilen sayaçlar.

(2) Akıllı Sayaç PRO kapsamında olması gereken sayaçlar:

a) Lisanslı üretim tesislerinin tüketim birimlerinin dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisini ölçen sayaçlar.

b) Lisanslı üretim tesislerinin dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisini ölçen sayaçlar.

c) İki dağıtım sistemi arasındaki alışverişe esas elektrik enerjisini ölçen sayaçlar.

ç) Depolamalı elektrik üretim tesisi bünyesindeki elektrik depolama ünitesi, üretim tesisine bütünleşik elektrik depolama ünitesi ile müstakil elektrik depolama tesislerinden verilen ve çekilen elektrik enerjisini ölçen sayaçlar.

d) Önceki yıl tüketimi veya yıl içerisindeki tüketimi 10 MWh üzerinde olan kullanım yerlerine ilişkin mevcut sayaçlar.

e) Ayrı bir elektrik aboneliği olan ve en az bir DC 50 kW ve üzeri güçte şarj ünitesi bulunan şarj istasyonları ile tüketimi yıllık 10 MWh üzerinde olan şarj istasyonlarının elektrik tüketiminin ölçülmesi için kullanılacak sayaçlar.

(3) Serbest tüketici olup önceki yıl tüketimi veya yıl içerisindeki tüketimi 10 MWh üzerinde olan kullanım yerlerindeki tüketicilerin, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girme tarihinden sonra tedarikçi seçme hakkını kullanmaları halinde, kullanım yerindeki sayaçların Akıllı Sayaç PRO olması zorunludur. Bu kullanım yerlerinde uzaktan haberleşme özelliği olmayan sayaçlar ilgili şebeke işletmecisi tarafından müteakip ay içerisinde değiştirilir.

(4) Bu madde kapsamında MASS altyapısına geçiş ve sistemin yaygınlaştırılmasına ilişkin hususlar Kurul tarafından belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Piyasa katılımcıları tarafından kurulmuş mevcut uzaktan okuma ve izleme sistemleri

MADDE 14- (1) Piyasa katılımcıları veya kullanıcılar tarafından kurulmuş olan mevcut uzaktan okuma ve izleme sistemlerinin ilgili şebeke işletmecisinin sistemleriyle uyumlu olması, söz konusu sistemlerin veri güvenliğini tehlikeye sokmaması ve mühürlü ölçü devrelerinin bulunduğu hücrelerde olmaması kaydıyla TEİAŞ ve dağıtım şirketleri tarafından izin verilir. Ayrıca bu sistemlerin arıza bakım çalışmaları ile rutin kontrolleri için iş güvenliğine ilişkin mevzuat çerçevesindeki kurallara uyulması zorunludur.

Tedarik sürekliliği ve teknik kalite verilerinin saklanması

MADDE 15- (1) Elektrik dağıtım şirketleri, sayaçlar üzerindeki tedarik sürekliliğine ilişkin verileri 29/12/2020 tarihli ve 31349 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasasında Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerine İlişkin Kalite Yönetmeliğinde, teknik kaliteye ilişkin verileri 29/12/2020 tarihli ve 31349 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Dağıtım Sisteminin Teknik Kalitesine İlişkin Usul ve Esaslarda tanımlanan usuller çerçevesinde herhangi bir veri kaybı olmayacak şekilde kaydeder.

(2) Uzaktan haberleşme kapsamında olmayan sayaçlar için sayaç üzerindeki kesinti ve teknik kalite kayıtları, elektrik dağıtım şirketleri tarafından en **(Değişik ibare:RG-21/12/2024-32759)** fazla 6 aylık periyotlarla okunur ve ilgili sistemlerinde kayıt altına alınır.

Kişisel verilerin korunması ve bilişim güvenliği

MADDE 16- (1) Bu Yönetmelik kapsamında verileri elde eden, veri paylaşımı yapılan kurum ve kuruluşlar ile tüzel kişiler, faaliyetlerin yürütülmesi çerçevesinde herhangi bir şekilde elde ettiği verilere ilişkin olarak, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak çıkarılan mevzuat kapsamında kişisel verilerin korunmasını sağlayacak önlemleri alır.

(2) Bu yönetmelik kapsamında oluşturulan tüm sistem ve altyapı, 6/6/2023 tarihli ve 32213 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Sektöründe Siber Güvenlik Yetkinlik Modeli Yönetmeliğinden kaynaklanan yükümlülöklere tabidir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 17- (1) 8/8/2015 tarihli ve 29439 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar ile 22/3/2003 tarihli ve 25056 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasasında Kullanılacak Sayaçlar Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Birinci fıkra ile yürürlükten kaldırılan Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar ile Elektrik Piyasasında Kullanılacak Sayaçlar Hakkında Tebliğ yapılmış atıflar ile ilgili diğer mevzuatta Otomatik Sayaç Okuma Sistemine yapılmış atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Ölçü devresinin mevzuata uygun hale getirilmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) İletim sisteminde yer alan ölçü transformatörlerinin bu Yönetmelikte belirtilen kriterlere uygun olmaması halinde bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 (iki) yıl içerisinde mevzuata uygun hale getirilir.

(2) Mevzuat kapsamındaki hesaplamalarda (iletim bedeli, uzlaştırma işlemleri ve benzeri) kullanılan sayaçların bu Yönetmeliğe uygun olarak oluşturulmuş ölçüm noktalarında yer almaması halinde sayaçların bağlantı noktalarının bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 (iki) yıl içerisinde mevzuata uygun hale getirilir.

Kullanıcı mobil uygulamasının kurulumu

GEÇİCİ MADDE 2- (Değişik:RG-25/9/2024-32673)

(1) 1/3/2025 tarihine kadar EPIAŞ tarafından 7 nci maddede belirtilen kullanıcı mobil uygulaması ve internet sitesi kurulur.

(2) 1/4/2025 tarihine kadar elektrik dağıtım şirketleri tarafından 7 nci maddede belirtilen veriler EPIAŞ’a sağlanır.

Milli akıllı sayaç sistemi geçiş dönemine ilişkin uygulamalar

GEÇİCİ MADDE 3- (1) TEDAŞ - MLZ/2017-062.A kodlu Elektronik Elektrik Sayaçları Teknik Şartnamesine göre alınan sayaçlar **(Değişik ibare:RG-21/12/2024-32759)** 1/1/2026 tarihine kadar tesis edilebilir.

(2) TEDAŞ - MLZ/2019-064.A kodlu Haberleşme Ünitesi Teknik Şartnamesine göre alınan haberleşme üniteleri **(Değişik ibare:RG-21/12/2024-32759)** 1/1/2026 tarihine kadar tesis edilebilir.

(3) Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasıyla 13 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında Akıllı Sayaç PRO tesis edilmesi gereken yerlere **(Değişik ibare:RG-21/12/2024-**

32759) 1/1/2026 tarihine kadar Otomatik Sayaç Okuma Sistemiyle uyumlu sayaç ve modem tesis edilebilir.

(4) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında önceki yıl tüketimi veya yıl içerisindeki tüketimi 10 MWh üzeri olan kullanım yerlerindeki mevcut sayaçlar, yüksek tüketimlilerden başlamak ve dağıtım şirketi bazında yüzde yirmisinden az olmamak üzere, 1/1/2025 tarihine kadar Akıllı Sayaç PRO veya Otomatik Sayaç Okuma Sistemiyle uyumlu sayaç ve modem ile değiştirilir.

(5) TEDAŞ tarafından 1/1/2025 tarihine kadar Merkezi Haberleşme Yazılımı Teknik Şartnamesi yayımlanır.

(6) Dağıtım şirketleri, MASS kapsamında TEDAŞ tarafından yayımlanan şartnamesine uygun Merkezi Haberleşme Yazılımını **(Değişik ibare:RG-21/12/2024-32759) 1/1/2026** tarihine kadar kurar.

(7) Dağıtım şirketleri **(Değişik ibare:RG-21/12/2024-32759) 1/1/2026** tarihine kadar uzaktan okuma yapılabilen tüm sayaçların verilerinin aktarılması ve işlenebilmesine ilişkin Merkezi Haberleşme Yazılımı ile entegrasyonu sağlar.

(8) **(Değişik ibare:RG-21/12/2024-32759) 1/1/2026** tarihinden itibaren dağıtım şirketleri tarafından tedarik edilecek akıllı sayaçlar, modemler, merkezi haberleşme yazılımları ve veri yoğunlaştırıcılar birlikte çalışabilirlik ilkesine uygun olur.

(9) **(Ek:RG-21/12/2024-32759)** 13 üncü maddenin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında önceki yıl tüketimi veya yıl içerisindeki tüketimi 10 MWh üzeri olan kullanım yerlerindeki mevcut sayaçlar, yüksek tüketimlilerden başlamak ve dağıtım şirketi bazında yüzde kırkıdan az olmamak üzere, 1/1/2026 tarihine kadar Akıllı Sayaç PRO veya Otomatik Sayaç Okuma Sistemiyle uyumlu sayaç ve modem ile değiştirilir.

(10) **(Ek:RG-21/12/2024-32759)** TEDAŞ - MLZ/2017-062.A kodlu Elektronik Elektrik Sayaçları Teknik Şartnamesine göre temin edilmesi şartıyla, 13 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında akıllı sayaç dönüşümü sonucunda ortaya çıkan ve damga süresinin dolmasına en az iki yıl süre bulunan elektronik sayaçlar, arıza nedeniyle değiştirilmesi gereken aynı tip sayaçların yerine 1/1/2028 tarihine kadar tesis edilebilir. Bu kapsamdaki sayaçlar, 1/1/2026 tarihinden sonra ilk kez sayaç tesis edilecek yerlerde kullanılamaz.

(11) **(Ek:RG-21/12/2024-32759)** 13 üncü maddenin üçüncü fıkrasında yer alan kullanım yerlerinde uzaktan haberleşme özelliği olmayan sayaçların ilgili şebeke işletmecisi tarafından müteakip ay içerisinde değiştirilmesine ilişkin süre, 1/1/2026 tarihine kadar müteakip 3 ay olarak uygulanır.

Yürürlük

MADDE 18- (1) Bu Yönetmelik 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.

	Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
	Tarihi	Sayısı
	28/12/2023	32413
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	7/6/2024	32569
2.	25/9/2024	32673
3.	21/12/2024	32759